

VIERING 150 JAAR GENOOTSCHAP, BRUGGE 25.11.89

VERSLAG

L. DEVLIEGHER

Zoals het alle grote vieringen past, kende ook de feestelijke herdenking van het 150-jarig bestaan van het Brugse Genootschap voor Geschiedenis "Société d'Emulation" een lange voorgeschiedenis.

In het verslag van de bestuursvergadering van 19 januari 1977 heb ik, als toenmalig secretaris, genoteerd dat Albert Schouteet meedeelde dat hij met kanunnik Paul Declerck overeengekomen was om bij gelegenheid van het 150-jarig bestaan van het Genootschap het cartularium van Sint-Donaas uit te geven. De uitgave van cartularia kwam toen nog regelmatig ter sprake ; er zaten met prof. Eg. Strubbe en pater Nicolas Huyghebaert echte specialisten in het bestuur, en deze laatste had met het bekende Monasticon reeds heelwat voorbereidend werk verricht.

In de vergadering van 23 november van hetzelfde jaar kwam echter een andere uitgave ter sprake : i.v.m. de vraag of men de "Honderd jaar geschiedschrijving in West-Vlaanderen" (A. Schouteet en Eg. Strubbe) zou heruitgeven of een totaal nieuwe uitgave maken, vroeg Jacques Mertens of men niet beter zou wachten tot het Genootschap 150 jaar oud zou zijn. Het was echter nog zo veraf, men had nog zoveel tijd en er waren dringender zaken.

Plannen werden weer opgenomen in de vergadering van 10 september 1980 en kwamen regelmatig terug tot het duidelijk werd dat men tot een echte geschiedenis van het Genootschap wilde komen. En dan begon de zoektocht naar een schrijver. De professoren R. Van Eenoo en M. Cloet gingen ijverig op zoek naar een student geschiedenis die zijn licentiaatsverhandeling aan de geschiedenis van het Genootschap zou willen wijden. De opsporingen duurden lang en het was maar net op tijd dat prof. Van Eenoo het bestuur op 9 december 1985 opgelucht kon meedelen dat kand. hist. S. Vrielynck vol enthousiasme aan de opdracht begonnen was. De opdracht werd ook tot een goed einde gebracht, met inbegrip van de verwerking naderhand tot een boek. Het was steeds prof. Van Eenoo die hiertoe de geschikte omstandigheden kon scheppen en die er als co-auteur voor optrad.

Inmiddels was de vieringsdatum steeds naderbij gekomen. Het zou te ver leiden alle discussies in het bestuur en elke inbreng van afzonderlijke bestuursleden weer te geven. Het moge hier volstaan te vermelden dat sinds 1988 een "comité 150 jaar" binnen het bestuur werkzaam was, bestaande uit

voorzitter A. Janssens de Bisthoven en L. Devliegheer, J. Mertens, A. Vanden Abeele. Aan de vergaderingen namen bij gelegenheid ook J. Marechal, M. Ryckaert, A. Schouteet, L. Valcke en A. Vandewalle deel, deze laatste i.v.m. de redactie en de druk van het jubileumboek.

Zaterdagmiddag 25 november 1989 was het dan zover : het Genootschap vierde luisterrijk en stijlvol zijn 150ste verjaardag. Dit gebeurde in de niet eens zo oude, neogotische Raadszaal van het Provinciaal Hof te Brugge die volgelopen was met leden en andere belangstellenden. Vooraan, aan de in de bloemetjes gezette bestuurtafel, had plaats genomen de voorzitter kanunnik Baudouin Janssens de Bisthoven, omringd door redactiesecretaris André Vandewalle en secretaris Ludo Valcke.

Het eerste gedeelte van de viering bestond uit een symposium. Na de verwelkoming door de voorzitter hield Paul Soetaert, docent en bibliothecaris van de KUL, campus Kortrijk, een aandachtig beluisterde spreekbeurt "Historisch onderzoek en historische verenigingen in West-Vlaanderen". Daar de tekst van die lezing - evenals de lezingen van de professoren Van Eenoo en Van Caenegem - in deze aflevering van de Handelingen wordt afgedrukt, wordt er hier niet verder op ingegaan. Hierna behandelde R. Van Eenoo, hoogleraar aan de RU te Gent, "150 jaar Genootschap voor Geschiedenis te Brugge". Zijn aangeboren nederigheid - of was het zijn professorale verstrooidheid ? - was er de oorzaak van dat hij wel uitvoerig de geschiedenis van het Genootschap behandelde, maar vergat het die dag fris van de pers gekomen boek voor te stellen waarin Sven Vrielinck en hijzelf die geschiedenis neergeschreven hebben. Gelukkig was daar de alerte L. Valcke, die niet enkel de sprekers voorstelde, maar gepast ingreep en naar het jubileumboek "IJveren voor Geschiedenis" verwees, en zelfs naar een tweede, in 1990 te verschijnen boek, nl. de nieuwe uitgave door A. Schouteet van de analytische inhoud en de registers op de 125 jaargangen van de Annales/Handelingen.

Na deze lezingen bood de Provincie de - welgekomen - koffie aan in de Balkonzaal. Dit was tevens een gepaste gelegenheid voor de leden om onder elkaar een "historisch" babbeltje te slaan.

Daarna werd de viering verdergezet met een Academische Zitting, opgeluisterd door het Brugs koperkwintet 'Divertimento' dat feestelijke muziek ten gehore bracht van Morissey, J. Pezel en J.-B. Lully.

Na een kort openingswoord van de voorzitter hield R.C. Van Caenegem, hoogleraar aan de RU te Gent, op de hem eigen fijnzinnige wijze de Laudatio, die ons allen nog wat fierder maakte.

Vervolgens was het de beurt aan de officiële personaliteiten om het Genootschap in de bloemetjes te zetten. Als gastheer opende gouverneur prof. dr. O. Vanneste de rij. Hij zei dat de provincie fier mocht zijn op een vereniging die ononderbroken 150 jaar bestaat en altijd zeer productief geweest is en dat op

hoog wetenschappelijk niveau, hetgeen een opvoedende rol voor een breed publiek niet uitsluit, wat overigens de nieuwe VHS bewijzen.

Namens de stad Brugge sprak H. Stevens, Schepen van Cultuur, die in het bijzonder op de nauwe banden wees die sinds vele jaren tussen het Genootschap en de Stad bestaan.

In een opgemerkte toespraak, die ook in de pers becommentarieerd werd, wees D. Coens, Gemeenschapsminister voor Onderwijs, op het belang van de geschiedenis en van het geschiedenisonderricht, op de taak van de overheid het historisch onderzoek te bevorderen en op de opvoedende taak die geschiedkundige verenigingen door hun publikaties vervullen.

Daarmede eindigde dit gedeelte van de viering. Maar vooraleer het Provinciaal Hof te verlaten, mag ik niet nalaten te vermelden dat de jongheren J., H. en D. Tanghe, zonen van Georges Tanghe, de altijd bereidwillige huisbewaarder van het Rijksarchief te Brugge, samen met enkele bestuursleden een kleine boekenstand bemanden aan de ingang van de vergaderzaal, waar o.m. het nieuwe boek 'IJveren voor geschiedenis' en andere recente publikaties van het Genootschap konden aangekocht worden.

Het ganse gezelschap begaf zich daarna naar het door de Bank van Roeselare en West-Vlaanderen gerestaureerde huis 'De kleine Veronycke' in de Vlamingstraat waar de Bank en het Genootschap een druk bijgewoonde en gezellige receptie aanboden en die pas eindigde als de ingeschreven leden aangemaand werden zich te begeven naar de middeleeuwse kelder waar het feestmaal plaats had. De ervaren Andries Van den Abeele had de verantwoordelijkheid voor dit onderdeel van het feest op zich genomen, en hij heeft zich "cum laude" van zijn taak gekweten.

Bij een feestmaal horen natuurlijk ook toespraken. Als eerste kwam Luc Devlieghe aan de beurt. Hij had een verrassing mee : een brief per telefax uit de hemel verstuurd door de eerste voorzitter, kanunnik Charles Carton. Deze bracht de eerste jaren van het Genootschap in herinnering, besprak de verdiensten van de na hem komende voorzitters, verklapte één en ander over het reilen en zeilen van enkele hemelse ex-bestuursleden, en wenste - met een beetje aards heimwee - het Genootschap "ad multa saecula" toe.

J. Mertens, als gastheer voor de bestuursvergaderingen, wist natuurlijk wel één en ander uit de biecht te klappen, zodat verscheidene bestuursleden een beter beeld van zichzelf kregen.

A. Van den Abeele kwam - met zijn bekend talent - ook één en ander vertellen over wat hij zoal in het Genootschap beleefd had.

En zo eindigde deze viering, waardig van een 150-jarige, die daarenboven de oudste historische vereniging hier te lande is.

We mogen niet nalaten te vermelden dat talrijke sympathiebetuigingen

ontvangen werden, waarvan we vernoemen deze van de Bond van de Westvlaamse Volkskundigen en van de Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent. De Geschied- en Heemkundige Kring Sint-Guthago feliciteerde via de 'Sint-Guthago Tijdingen' en drukte daarbij de toespraak af van minister D. Coens, inwoner van hun werkgebied. Het Westvlaams Verbond van Kringen voor Heemkunde gaf als hulde twee boeken ten geschenke.

Een vorm van meevieren was ook het verlenen van financiële en materiële steun voor het feest en het jubileumboek.

Dankbaar worden hier vernoemd het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek, het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, de Provincie West-Vlaanderen, de Stad Brugge, de Maatschappij der Brugse Zeevaartinrichtingen, de Generale Bank (Brugge), de Kredietbank (Brugge), de Bank van Roeselare en West-Vlaanderen, de Koninklijke Gidsenbond van Brugge en West-Vlaanderen, de Westvlaamse Gidsenkring, CIEM NV (Gent), Rectavit NV (Drogen), NV Arthur Vandendorpe Restauratie en Vernieuwbouw (Brugge), Firma Fenaux (Kuurne), NV Van den Abeele (Brugge), Grafisch Bedrijf Schoonbaert (Brugge) en het Seminarie voor Nieuwste Geschiedenis, RU Gent.

Het bestuur van het Genootschap vóór de zitting in het Provinciaal Hof, 26 nov. 1989. (foto R. Demarest)